

ЎЗБЕКИСТОН – РОССИЯ:
давлатларо ҳамкорлик тарихида
янги саҳифа очилмоқда

... давлат раҳбарлари ҳузурлабы Ўзбекистон Республикаси ва Россия Федерацияси ҳамкорлигининг устувор йўналишларида ҳамкорликни кенгаитириш бўйича қўшима ҳаракатлар режаси, 2024-2026 йилларга мўлжалланган маданият соҳасида ҳамкорлик дастури. Олий таълим, Қишлоқ хўжалиги, Соглиқни сақлаш вазирларлари ўртасида ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш, саноат кооперациясини кенгаитириси ҳамда Ўзбекистонда кам кувватли атом электр станциясини куриш бўйича ҳамкорлик тўғрисида иккى томонлама келишувларга эришилди.

3

Тақдимот

Ўзбекистон «Адолат» СДП
Марказий аппарати
ҳамда
Алишер Навоий
номидаги
Ўзбекистон Миллий
кутубхонаси
ҳамкорлигига
мамлакатимизнинг
янги таҳрирдаги
Конституцияси
қабул қилинганли-
гининг бир йиллиги
муносабати билан
Бош қомусимизнинг
партиясимиз томони-
дан яратилган
аудио китоби
тақдимотига
бағишлиланган тадбир
бўлиб ўтди.

ЭНДИ БАРЧА КУТУБХОНАЛАРДА Бош қомусимизнинг аудио китобини тинглашингиз мумкин

ЕХҲТ ДИИҲБ делегацияси билан учрашув бўлиб ўтди

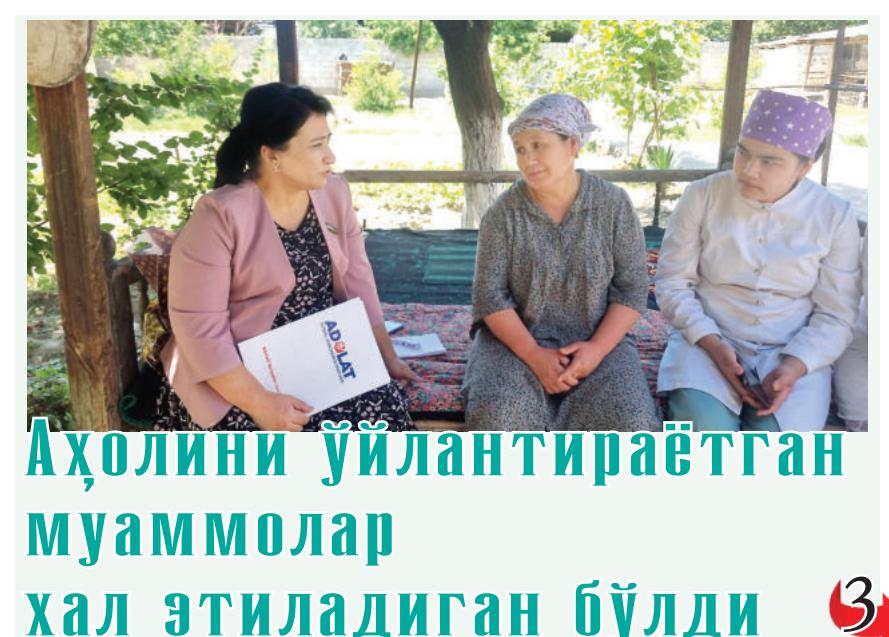
Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Конгаси Марказий аппаратида Европада хавфисизларга ҳамкорлик ташкилоти Демократик институтлар ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюроси (ЕХҲТ ДИИҲБ) миссияси раҳбари Кеара Касталдо бошчилигидаги делегация билан учрашув бўлиб ўтди.

Учрашувда партия Сиёсий Конгаси Раиси Робахон Махмудова Ўзбекистон «Адолат» СДПнинг ўтган даврдаги фаолияти, партиянинг ғоя ва мақсадлари ҳамда Сайловолди дастуридан келиб

чиқадиган вазифаларнинг ижроси, келгисидаги устувор йўналишлар хусусида сўз юритди.

Шунингдек, Ўзбекистонда хотин-қизларнинг ижтимои-сиёсий фаолигини ошириш борасида яратилётган имкониятлар, уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини тўлақонли таъминлашга қартилган ислоҳотлар хусусида ҳам сўз борди.

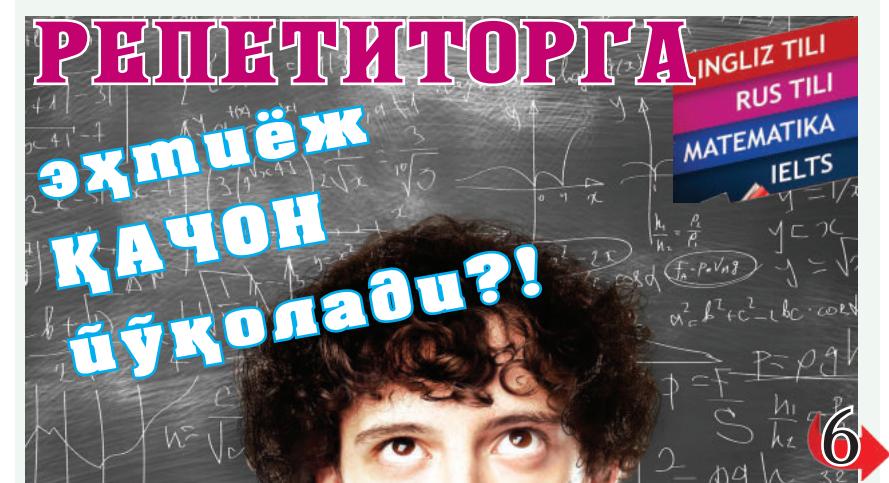
Самимий руҳда ўтган учрашувда томонлар ўзларини қизиқтирган барча саволларга атрофлича жавоб олишиди.

Аҳолини ўйлантираётган
муаммолар
ҳал этиладиган бўлди

ДОРИЛАР РЕКЛАМАСИ:

мақтovлар жойида, уларнинг салбий
жиҳатларичи?..

РЕПЕТИТОРГА
эҳтиёж
қачон
бўқолади?

“Меҳр қарбони” –
болалар ҳузурида

ЭҲСОННИНГ ҚАДРИ

Хайр-эҳсон ва кўнгли синилар
дуосининг аҳамиятини баҳолаш
имконсизидир. Ҳамиша эҳсонла-
ринтиз билан кўнтилларни обод
этишни кандо килманг...

Одри Хепбёрн,
киноактриса

ДИҚКАТ, АКЦИЯ !!!

ADOLAT
SOTISAL-DEMOKRATIK PARTIYASI
ТАШАББУСИ БИЛАН
2024 ЙИЛ 31 МАЙ КУНИ

РЕСПУБЛИКА ҚОН ҚУЙИШ МАРКАЗИ ВА УНИНГ
ХУДУДИЙ БЎЛИНМАЛАРИДА

“БОР МЕХРИМИЗ СЕНГА, БОЛАЖОН!”

БЕГАРАЗ ДОНОРЛИК АКЦИЯСИГА
БАРЧА ЎРТОДОШЛАРИМИЗНИ ЧОРЛАБ ҚОЛАМИЗ !

ВАҚТ:	9:00дан 16:00 гача
МАНЗИЛ:	Тошкент шаҳар, Шота Руставели кўчаси, 138-йй
ТЕЛЕФОН:	+998 99-640-24-24
БАТАФСИЛ:	www.adolat.uz

Хушхабар

HARVARD BUSINESS SCHOOL

Сенинг тенгдошинг

Илмга чанқоқ, интилувчан, изланувчан ёшлар мамлакатимизнинг эртанги истиқболи, ёрқин келажагини таъминловчи кучдир

Буғунги кунда ёшларимизнинг сифатли таълим олиши ва ўз иқтидори салоҳиятими рўёбга чиқариши учун барча шарт-шароитлар яратилган.

Ушбу кенг имкониятлардан самарали фойдаланиб, ўз билим, тафakkurini ривожлантириш орқали дунё илм-фани, маданиятига саломқоли ҳисса кўшган буюк алломаларимизга мунособ издоҳ бўлаётган йигит-қизларимизнинг мудавафакиятлари бәрчамизни Ватанимиз равнаки ўйлида янада фаол бўлиша ундаиди.

Умидли ёшларимиздан бири, Ботир Кубоупов дунёнинг топ нуғузлиуниверситетларидан бири – Харвард университети

тида докторлик унвонини олган илк ўзбек олими сифатида эътироф этилиши барча юртдошларимиз каторида биз, «Адолат» чиларнинг ҳам қалбимизни фахр-иiftihorга тўйдириб.

Боиси, юртимиз тараққиёти ва ҳалқимизнинг фаровонлигуни таъминлаш ўйида мамлакатимиз имлий салоҳиятими кучайтириш, ижтимоий-иқтисадий ривожлантиришида илм-ғоннинг ролини оширишга кенг эътибор қаратиб келаётган ва бу борада олимларимизни, айниска, ёш олимларни ҳар томонлама кўллаб-қувватлашга интилаётган сиёсий кун сифатида ақлу заковати юксак, иқтидорли ёшларимиз эришаётган

ютуқлар партияимизнинг дастурий мақсадларини юзага чиқаришда мустаҳкам замин яратмоқда. Зоро, биз интилаётган адолатли жамият олимларга таянади.

Форсатдан фойдаланиб, барча ёшларимизга ибрат бўлаётган олим йигитимиз – Ботиржонни Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши жамоаси ва кўп минг сонли партиядошларимиз номидан эришилан юқори илмий даража билан самимий муборакбод этаман ва илм ўйидаги келегуси ишларида бардавом зафарлар ёр бўлишини тилайман.

Робахон МАХМУДОВА,
Ўзбекистон «Адолат» СДП
Сиёсий Кенгаши раиси

Жойларда аҳоли муаммоларини ўрганиш, уларнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш бугун ҳар доимидан-да, дозларб аҳамият касб этмоқда.

Президентимиз бошлилигида соҳаларда амалга оширилаётган янгилинишлар замонида давлат органларини ҳалқичил тузилмага айлантириш орқали фуқароларнинг кафолатланган ҳуқуқ ва манфаатларини рўёбга чиқариш, уларнинг ҳуқуқий-сиёсий фоълийгини ошириш, жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш мақсадлари мужассам.

Кўзлаган марраларимизга этишда барча давлат идораларининг ҳалқа яқин бўлиб, масъулларнинг кўпроқ одамлар орасида, маҳаллаларда юриб, уларнинг дарду ташвишларини тинглаб, муаммоларини биргаликда ҳал этишга интилаши жуда муҳим.

Мазкур омил, айниқса, адлия идоралари фаолиятида энг устувор йўналишига айланниши жуда катта аҳамиятга эга. Чунки, туғилишдан тортиб, ҳаётнинг барча бошқа муҳим жабҳаларида одамлар адлия органларига мурожаат қиласи, уларнинг ҳаракатига қараб, давлат сиёсатига баҳо беради.

Бу борада Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Маъмурӣ ислоҳотлар доирасидә адлия органлари ва муассасаларининг масъутиятини янада ошириш ҳамда ихчам бошқарув тизимини шакллантириш тўғрисидаги фармони том мъонода ушбу тизимни ҳалқичил тузилмага айлантириди, десак, адашмаймиз.

Эндилиқда адлия органлари фуқароларимизнинг қундаклик ҳаётида учрайдиган ҳуқуқий муаммоларни аниқлаш, уларни таҳлил қилиш ва барта-раф этишига муллоқ ўнгина тизим асосида ишлашга ўтадилар.

Фармонда ҳалқимиз фаровонлигини таъминлаш, уларни буғунги кунидан рози қилиш, эртанги кунига ишончини ошириш мақсадида адлия органларни фаолиятини трансформация қилиш, давлат хизматларини кўрсатиш ва норма ижодкорлигини такомиллаштириш бўйича жуда катта вазифалар, марралар белгилаб берилди.

Ўз ўрнида айтиш жоизки, давлат ва жамият ҳаётида адолат мезонлари ҳамда қонун устуворлигини таъминлашга интилиб, ахолининг ҳуқуқий-сиёсий саводхонлигини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратиб келаётган «Адолат» социал-демократик партиясининг кўплаб дастурий мақсадлар фармонда белгиланган вазифаларда ўз аксини топганлиги партияимиз вакиларини ушбу муҳим ҳужжатнинг ижросини самарали таъминлашда янада фаол бўлишига ундаиди.

«Ҳалқ давлат органларига эмас, балки давлат органлари ҳалқа хизмат қилмоғи керак» ғояси давлат сиёсатининг устувор йўналиши эканлигини таъкидлаб, рақамили технологияларни давлат хизматларига кенг жорий этиши орқали ахолига қуалайлик яратишни, ҳар бир инсоннинг ҳақ-ҳуқуқи тўлақонли таъминланишини мақсад қўлган партияимиз учун мазкур фармон гоёларимиз рўёбига дастурламада бўлиб хизмат қиласи.

Ишончимиз комилки, фармон давлатимиз раҳбарни бошлилигида олиб борилётган ислоҳотларнинг мантиқий давомида сифатида мамлакатимизда адолат ва ҳуқуқ устуворлигини мустаҳкамлаш, ахолининг ҳуқуқий муаммоларини ҳал этишда адлия органларининг роли ва масъутиятини янада кучайтиришга хизмат қиласи.

Энди барча кутубхоналарда

Бош қомусимизнинг аудио китобини тинглашингиз мумкин

Унда Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши раиси Робахон Махмудова, партия Марказий аппарати раҳбарияти ва масъул ходимлари, ҳалқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутатлари, Олий Мажлис Конунчилари палатаси хузуридаги «Ёшлар парламенти» аъзолари, Узбекистон Milliy kutubxonasi раҳбарияти ва ходимлари, OAB вакиллари ҳамда ёшлар иштирок этиши.

Кизғин лаҳзаларга бой ўтган тадбирда янги таҳрирдаги Конституциямизнинг аудиокитоби кутубхонага тақдим этилди. Шунингдек, мазкур аудиокитобининг электрон шакли кутубхона тизимидаги барча ахборот-ресурс марказларининг интеграциялашган ягона тармогига жойлаштирилди.

Эндилиқда, ҳар бир фуқаро ўзи истикомат қилаётган худуддаги ахборот-ресурс марказларидаги янги таҳрирдаги Конституциямизнинг аудио форматини тинглаш ва юклаб олиш имкониятига эга бўлади.

Ана шундай тақдимот тадбирларидан янада бирни Республика марказий Кўзи ожизлар махсус кутубхонасида бўлиб ўтди.

Тадбирда «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши раиси ўринбосари Ислом Ҳамроев иштирокчиларга янги таҳрирдаги Бош қомусимизнинг тарихий аҳамияти борасида сўзлаб, унда ҳалқ манфаатини исфода этивчи, фуқаролар ҳақ-ҳуқуқарини тўлақонли таъминлашга хизмат қиливчи муҳим нормалар акс этани, партия томонидан яратилган аудио китобининг асосий мақсад ва вазифаси ахолига қуалай ва интерактив усуллар ёрдамида Асосий қонум мазмун-моҳиятини тушунтиришга қаратилганлигини таъкидлаб ўтди.

Савол-кавобларга бой ўтган тадбир сўнгидага янги таҳрирдаги Конституциямизнинг аудио китоблари Республика марказий Кўзи ожизлар махсус кутубхонасига тақдим этилди.

Эндилиқда мазкур марказ фойдаланувчилари ҳам янги таҳрирдаги Конституциямизнинг аудио форматини онлайн тарзда тинглаш имкониятига эга бўлади.

Аудио китоб тақдимотлари давлат ва нодавлат ташкилотларида давом этмоқда.

«Адолат» СДП Матбуот хизмати

ЎЗБЕКИСТОН - РОССИЯ:

давлатлараро ҳамкорлик тарихида янги саҳифа очилмоқда

1992 йил 20 март санаси Ўзбекистон ва Россия ўтрасидаги самарали ва ўзаро манбаатли алоқалар ривожида муҳим ҳисобланади. Босиши, шу куни Россия Ўзбекистонни мустақил давлат сифатида тан олган. Ўтган 32 йиллик вақт давомида дипломатик муносабатлар янада кенгайиб, янги босқичга кўтирилиб борди.

Музаффара АБДИЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
"Адолат" СДП фракцияси аъзоси

Хусусан, 2004 йил 16 июнда Стратегик ҳамкорлик, 2005 йил 14 ноябрда Иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартномалар тузилиди. 2012 йил 4 июнда эса Ўзбекистон Республикаси ва Россия Федерацияси ўтасида Стратегик ҳамкорники чукурлаштириш тўғрисидаги декларация қабул қилинган.

Кейинги йилларда амалга оширилган опий даражадаги 20 га яқин ўзаро ташрифлар эса деярли барча жабхаларда давлатлараро мулоқотни сезизларли даражада фаоллаштириш имконини берганлиги билан янада аҳамиятидир.

Хозирда Ўзбекистон ва Россия ўтасида икки томонлама ва кўп томонлама форматдаги ҳамкорликнинг долзарб ва муҳим жihatлari юзасидан Ҳукуматлараро, Парламентлараро мунтазам маслаҳатлашувлар ўтказиб келинмоқда. Шу билан бирга Ўзбекистон ва Россия БМТ, МДХ, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти ва бошқа глобал ҳамда минтақавий тузимлардан доирасида яқиндан ҳамкорлик қиласи ҳамда бир-бирининг ташаббусларини фаол кўллаб-куватлади. Икки мамлакат ўтасидаги фаол ҳамкорликнинг яна бир муҳим

бўғини, бу – савдо-иқтисодий ҳамкорлик алоқаларининг жадал ривожланганлигидир. Ўзбекистоннинг Россия билан савдоси икки ва кўп томонлама келишувларга мувофиқ эркин савдо режимида амалга ошириб келинмоқда. Охиригина 7 йилда ўзаро товар айрбошлаш жамъи 2,5 баробарга ортди. Хусусан, 2017 йилда 4,73 миллиард долларни ташкил кетган бўлса, 2023 йил якунига келиб ўзаро товар айрбошлаш жамъи салкам 10 миллиард долларга етди. Жорий йилнинг январь-апрель ойларида ушбу кўrsатич 3,8 миллиард долларга етиб, 30 фойздан ортиг ўшига эришилди.

Бугунги кунда Ўзбекистонда Россия капитали иштирокидаги 3000 дан ортиг корхона фаолият кўрсатиб келинмоқда. Сўнгги йилларда тогон, металлургия, ёкилги-энергетика, кимё, қишлоқ хўжалиги, машинасозлик, тўқимачилик ва бошқа соҳаларда 100 дан ортиг йирик юнити кўшма лойиҳалар амалга оширилди.

Бу каби ижобий кўrsатичларга эришиша икки давлат раҳбарлари ўтасида ўрнатилган ишончни ва дўстона руҳдаги алоқаларнинг ўрни муҳим, албатта.

Россия Федерацияси Президенти Владимир Путиннинг Ўзбекистонга қилган навбатдаги ташрифи ва ташриф доирасида эришилган натижалар эса икки мамлакат ишбильармон доиралари ва етакчи иқтисодий тузилмалари ўтасида тўғридан-тўғри алоқаларни янада ривожлантириш, савдо-иқтисодий, маданий, гуманитар соҳалардаги ҳамкорлик алоқаларининг янги босқичга кўтарилишида муҳим аҳамиятни изчил давом этишига келишиб олниди. Хусусан, самарали мuloқotlar якунida Ўзбекистон Президенти вossa Rossiya Federasiyasini Prezidenti Koshma baenot imzoladilar.

Шу билан бирга давлат раҳбарлари хузурида Ўзбекистон Республикаси ва Rossiya Federasiyasini ҳамkorligini ustuvor yonalishlariда ҳамkorlikni kengaytirishi burchiha kushma xarakatlardan rəjasi, 2024-2026 yillariga mulkjalallangan madaniyat sohasiida ҳamkorlik dasturi, Olyi taylim, Қiшлоқ xўjaliq, Sofgliki saqlash vəzirliklari yutasicida ҳamkorlik aloқalarni rivожlanantiiriш, sanoat kooperasiyasiini kengaytirishi ҳamda Ӯзбекистondan kam қuvvatli atom elektr stansiyasini kuriş bўyicha ҳamkorlik tўғrisidagi ikki tomonlama keleshuvlarga erishiidi.

Давлат етакчilari yutasicida

Umuman olganda, yuqori natижадорликka etga bўlgan urashuvlar jaqunidan ham biliш muminiki, Rossiya Federasiyasini Prezidenti Vladimir Putininng Ӯзбекистoniga nabbatdagi davlat tashrifini ikki tomonlama dўstlik, keng қamrovli strategik sheriikklik va ittifoqchilik munosabatlarini janada mustaqmalashga xizmat qiliishi, davlatlara ҳamkorlik tarixida yanги sahifa ochisiga xissa kuchshangligi bilan ahamiyatiandir.

Юзма-юз мuloқot

Аҳолини ўйлантираётган муаммолар ҳал этиладиган бўлди

Янги Ўзбекистонда инсон қадрини улуғлаш борасида улкан ишлар амалга оширилаяпти. Барча ислоҳотлар замирида юртдошларимиз хуқуқ ва манбаатларини таъминлашдек олий қадрият мужассам.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ҳам жойларда аҳоли билан мулоқотга киришиб, одамларнинг оғирини енгил килиш чораларини кўришмокда. Бу эса, ўз навбатида, аҳолининг давлат ва жамиятга бўлган ишончини янада мустаҳкамлаётir.

АНДИЖОН. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Мавлуда АДҲАМЖОНОВА сайловчilar билан ишлашда доимо маҳалла фаоллari билан бирга. Айни кунларда ўз сайлов ҳудудида иш олиб бораётган ҳал вакили Андижон туманинда "Гумбаз" МФИда бўлди.

Маҳаллада тиббиёт ходимлари томонидан хонадонларда соғлом турмуш тарзига қаратилган тарғибот тадбирлари ва патронаж ҳамширлар фаолияти тизимли йўлга кўйилган. Айни пайтда бу йўналишда муаммолар ҳам йўк эмас. "Гумбаз" ота" кўча, 53-йда яшовчи фуқаро Барчиной Назирова жигар циррози касаллигига чалинган, лекин даволанишга имкони йўк. Депутат ўрганиш натижасида унга моддий ёрдам зарур деган хуласага келди. МФИ фаоллari ҳомийлар кўмагидаги бемор онани даволанишга ёрдам кўrsatadi.

Шунингдек, Мавлуда Адҳамжонова Андижон туманинда "Дўстлик" МФИда бўлиб, маҳалла еттилиги нигафияти билан қизиқди. Мазкур маҳалла 4013 нафар фуқаро

яшайди, шундан 1943 нафари ёшлар. Ўз-ўзидан савол тугилди: хўш, ёшлар билан ишлаш талаб даражасидами? Афсуски, бу саволга дадид "ҳа" деб жавоб бериш киин. Сабаби, янги тизим бўйича ёшлар етакчиси этиб тайланган Ҳуршид Қодиров зиммасига юқлатилган вазифани ҳалигача тушуништаги тарғиботни ҳалинган ишлар билан ишлашда сусткашлик килмоқда.

Мамлакатимизда тиббиёт муассасалари тармоғи фаолиятини фаоллаштириш ва кенгайтириш, соҳани ҳалқа яқинлаштириш, зарур шарт-шароитлар яратиш, тиббиёт хизмат сифатини ошириш борасида кўллаб ишлар амалга оширилаяпти. Аҳоли учун тиббиёт муассасалari бунёд этилиб, унор замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланмоқда. Депутат Миришкор туманинда "Жайнов" қишлоғида янги таъмирдан чиқарилиб, фойдаланнишга топширилган оливавий поликлиникада бўлди. Бу ердаги шароит, имконият, соғлом турмуш тарзини тарғиботни ҳалинган ишлар билан танишиди. Электрон тизим, рақамлаштиришнинг афзалликлари хусусида тиббиёт ходимларига тушунчалар берди.

"Чандир" қишлоғида 4 та маҳалла фуқаролар ийгини мавжуд. Депутат маҳаллалар еттилиги билан мулоқотга киришиди. Аҳоли хонадонла-

СИРДАРЁ. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Нодира ЖОНИБЕКОВА Гулестон шаҳридаги "Аҳиллик", "Янгиҳаёт", "Шодлик" маҳаллаларида бўлиб, сайловчilar bilan urashuvlar yutadi.

Сурʼатлар чоғидаги мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўлламли ислоҳотлар, Қонунчилик палатасида қабул қилинаётган қонунларнинг мазмун-моҳияти атрофлича тушунтирилди.

рида бўлди. Одамларни қўйнаб келаётган камчиликларни мутасаддилар иштирокida барта-рафти этиш юзасидан тавсиялар берди.

– Махаллаларимизда қўшичча трансформаторга эҳтиёж бор, – деди "Чандир" МФИ раиси Уким Xabitov. – Ичкى ўйлар таъмирталаб. Пиёдалар ўйлакчasi ўй. Симёғочлар эскириб колаган.

Махфurat Xushvaktova аҳоли муаммоларини обdon ўрганиб, камчиликларга шу ернинг ўзида туман ҳокимлиги ва масъуллар иштироқида очишга эришиди. Маҳаллаларга 1 июндан қўшичча трансформатор ўрнатиладиган бўлди. Июль-август ойларидаги эса симёғочларни бетон топшишга алмаштириш белгиланди.

Депутат худудларда касалликка чалиниб,

тўшакда ётиб қолган беморлар холидан ҳам хабар олди. Кўй йиллардан бўён азият чекиб келаётган, сурункали хасталикка учраган bemorlarning ногиронлик гурухига чиқарилishiша кўмаклашиди. Баъзи хасталарга эса вилоят кўп тармоқли шифохонасида даволанишга имкон яратиди.

Махфurat Xushvaktova тумандаги трансформатор ишлаб чиқаришга ихтинослашган завод обдон ўрганиб, камчиликларга шу ернинг ўзида туман ҳокимлиги ва масъуллар иштироқида очишга эришиди. Маҳаллаларга 1 июндан қўшичча трансформатор ўрнатиладиган бўлди. Июль-август ойларидаги эса симёғочларни бетон топшишга алмаштириш белгиланди.

Андижон, Сирдарё ва Қашқадарё вилоятини кенгашлари матбуот хизмати

Ўзбекистон "Адолат" СДП Қоракалпогистон Республикаси Кенгаши ходимлари Нукус шаҳридаги 10-кўзи ожиз ва заиф кўрувчи болалар учун ихтисослаштирилган мактаб-интернатига ташриф буюриб, муассасада яратилган шароитлар билан танишишиди.

Мазкур мактабда бугунги кунда 274 нафар ўқувчи таълим-тарбия олмоқда. Болалар имконияти чекланган бўлишига қарамай, тенгдошлини сингари китоб ўқишига, мусиқа, санъат, спорта иштиёқи баланд. Улар республика миқёсидаги нуғузли кўрик-танлов ва фестивал-

лар, спорт мусобакалари ҳамда фан олимпиадаларида мұваффақиятни қатнашиб, соврини ўрнинлари кўрга киритиб келишишмокда.

Партия ходимлари ўқувчи-ёшлар ва мактаб жомасини эришилган ютуқлар билан табриклиб, келгуси фаолиятида омад ёр бўлишини тилашди.

Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси Фарғона вилоятининг "Мехр карвони" вилоят бўйлаб сафарга отланди.

Вилоят кенгаши раиси Шахноза Фаниева, раис ўринбосари Орифжон Ўлмасов дастлаб Тошлоқ туманидаги "Обод маҳалла" давлат дастури асосида янги қиёфа каеб этган "Пиёзчиллик" маҳалласидаги 39-умумталим мактабининг ўйда якка тартибида таҳсил олувчи ўқувчилари хонадонида бўлдилар.

"Муҳандис" кўчасидаги 137-хонадонда яшовчи Муфаззалхон Иброҳимовани маҳалладашлари энг иродали, илмга чанқоқ қиз сифатида хурмат қилишиди. У хасталикини бардош билан енгид, гарчи тенгдошлини қатори мактабда таълим олопмаса-да, барча фанларни тўлиқ ўзлаштириб, 6-синфи аъло баҳоларга тамомлашга мұваффак бўлди. Партия етакчиларининг йўқлови қизалоқнинг кайфиятини кўтариб юборди.

— Мен ҳамиша кучли бўлишига ҳаракат қиласман, — дейди Муфаззалхон Иброҳимова. — Албатта, мактабни аъло баҳоларга тамомлаб, келгусида малякаги шифокор бўлиши учун бор куч-тегримини ишса соламан. Буен "Адолат" социал-демократик партиясининг вакиллари уйимизга келиб, ўқлаганидан бошинг осмонга етди.

Мазкур кўчада жойлашган 83-хонадонда яшовчи Солиҳабону Мухторжоновна ҳам ўй шароитида таълим олётган иқтидорли ўқувчилардан бири. Байрам тухфаси сифатида тақдим этилган эртак китоблар Солиҳабонуга олам-олам кувонч бағишлди.

Вилоят кенгаши раиси Шахноза Фаниеванинг Фузулий кўчасидаги 18-хонадонда истикомат қиливчи Озодбек Обиджонов билан қилган самий мулокоти оила аҳли учун кўтарикини руҳ бағишлади. Гарчи барча тенгдошлини қатори фикрларини нутқида ифодалай олмаса-да, йигитчанинг кўзидаги

Тадбир якунида "Мехр карвони" акцияси доирасида 1 июнь – Болаларни ҳимоя қилиш халқaro куни муносабati билan ўқuvchilariga sovgalar topshirildi.

Ташриф давомида мактаб маъмурiali bilan hamkorlikda kelgusida mazkur dargohda turli maynaviy-matfriy ҳамda sport tadbirlarini utkazish borasida rejalalar tuzib olinindi.

Мақсад ҲАБИБУЛЛАЕВ
ЎЗА (фото)

Мехр-муруvvat kўrsatiш, sahovatpeshaliк xalқimizga xos gўzal қadriyatlardan biiri xisoblanadi.

Хукуматимиз томонидан ногironligi bos shaxslarning xayetini yakhilaşa kattha eътибор qara-tilmokda. Buz buniyani taixiridagi Konstituyasiyoning 57-moddasida nogironligi bos shaxslarga aloxida eътибор qaratilgani misolida ham kўrishišimiz mumkin. Davlatimiz tomonidan nogironligi bўlgan shaxslarga kass-hunar urgatiš, taъlim berisi, bandlniki taъminlaš chora-tadbirlari kuchaytiromloqa.

"Болалarni ҳimoya қiliш xalқaro kuni" muносabati bilan Ўзбекистон "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппаратi ташabbusi aсосida barcha xuduidiy Kengashlarda, shu jumladan, Sirdarё viloyatiда ham "Мехр карвони" shiori ostida bairam tadbirlari utkazilmoqda.

Navbatdagi sahovat tadbiri "Мехр карвони" loyihasi doirasida Sirdarё tumani danagi 71-sonli imkoniyati cheklangan bolalapar учун ихтисослаштирилган ёрдамchi maktabta utkazilidi. Xozigri kunda maktabda 242 nafar ўқuvchi taъlim olmoqda. Jurorijinda maktabning 9-sinfini 31 nafar ўқuvchi bitiradi.

Bairam tadbiriда Olim Majlis Qonunchilik palatasi deputati Inomjon Kudratov, Baht shahar xokimi Olimjon Berdiyev, "Адолат" СДП Sirdarё viloyat kengashi raissi Jamol Komilov, Sirdarё viloyat kengashi deputati Salohiddin Elmurodov, partiya faollari, tuman (shahar) kengashi raissi, deputatlar, Sirdarё tumani 71-sonli imkoniyati cheklangan bolalapar учун ихтисoslashishiрилган ёрдамchi maktaba raҳbari Rustam Iragashew va ota-onalar ixtirok etdi.

Tadbir davomida partiya Marказий apparati tomonidan yuborilgan esdalik sovgalari bolalapra topshirilib, ularga bairam dasturxonasi eʼzildi. Sahovat tadbiri koncert dasturlariga ulanib ketdi.

Сирдарё вилоят кенгаши
матбуот xizmati

"Болалarni ҳimoya қiliш xalқaro kuni" respublikamizda ҳар йили keng niшonlanadi. Xalқimiz keplajagimiz эгалariга meҳr va eътиbor kursatadi. Bu, ayniksa, bolalar bairrami arafasiida янада keng қanot ёzadi.

Ўзбекистон "Адолат" СДП ҳам bu borda янги tashabbus bilan chiqdi. Bu il partiya tomonidan "Meҳr karvoni" akciasini eъlon qilindi. Bairam arafasiida "Meҳr karvoni" Andijon shaxridagi bolalar kўp tarmoqni tibbiyot markazi bolalar onkologiya bўlimiga bordi. Bu erda davolana-ётган bolajonlarning қaysidir maynoda kўngliy jirim. Andijonlik "Адолат" chiplarining mukovobi uparinni qalbiga olam-olam kuvonch olib kirdi.

Duneda bolaniнg kuvonchidan, onanining xursandchiliqidan baxtli onlar bўlmasa kerak. "Адолат" СДП Andijon shaqilari tomonidan sovgalar topshirilganida davraga janada fayz kiridi. Ўйинчoklarni қaisi bora ektirmaydi deisiz? Bemor bolalar kўgiryoq va maшиinachalarini bebaҳo sovgadek kabul qilidilar.

— Bu erda bolalarni kўzlapardagi mayuslikni kўrib, ularga nisbatan yuz-yuzidan qalbingizda meҳr uytganini kўrib. Soqayib boraetganimi kўrib, ulgar bilan birga kuvonamiz. Buz xar doim "Адолат" chiplar bilan hamkorlikda iшlaimiz. Йил davomida bemor bolalarni tibbiyot kўrikidan utkazish va sogolmaشتiriш tabdirlarini ҳam birgaliqda utkazamiz, — deydi hematologiya bўlimi boш shifokori Manzura Egamberdieva.

Bemor Muhammаджон Исмоилов esa kўnglidagilarini shunday izxor kiplidi:

"Ҳар илини bairamda bolalar bogiga boraerdim. Bu yil yulaniib turangdim. Partiya faollarining tabrigi va sovgalari kaiфиятимни kўtaradi. Katta bўlsam uларни изidan boraman".

Barcha meҳrli insonlarni "Мехр карвони"da қatnaishiha chorlaimiz. Akcija bolalar shifoxonalari va muassasalari dagom etmoqda.

Жанона РАҲИМОВА,
"Адолат" СДП Andijon shahar kengashi raissi

Юртимizning қaisi bir gўshasiga bormang, bolalarga kўrsatilaётgan hamxўrlikning guvohi bўlasid. Farzandlar kўzidagi kuvonchni kўrib, qalbingiz fahr va gururga tўлади. Meҳr-muruvvat, xair-sahovat kabi ezzu fasilatlar xalқimizning azaliy қadriyatlari cirasiga kiraadi. Ayni shu makсад barchamizni kelaжagimiz эгалariга eъtibori bўliши undайди.

Bola – bu dunё, bola – bu haёт mazmunining akralmas kimsidir. Bolalar yuz tabassumlari orkali insonlar qalbida ҳaётta, yashaga bўlgan kiziqishni yigotadilar. Kўzlarida ezzugulik va meҳr қalpi turgan bolajon, musaфfo omonida erkin parvoz qilaётgan qaldirich mosoli. Xalқaro bairam arafasiida bolalarga kuvonch ulashini makсадida "Адолат" СДП Andijon viloyat kengashi aъzolari Andijon viloyat Bolalar kўp tarmoqni tibbiyot markazi hematologiya bўlimida bўlib, «Bolalaptra berinxun duningi» shiori ostida tadbir utkazishi.

— Beugen kasalligimni ҳam unutdim. Partiya faollarining bizzarlarini yўklaganiidan niҳояtda xursand bўldik. Meҳr-muҳabbatlari учун "Адолат" chiplaridan minnatdormiz, — deydi Shaхrinisa Komilova.

Зумрадхон СОЛИЕВА,
"Адолат" СДП Andijon viloyat kengashi mutahassisini

Багрикенглик, sahovatpeshaliк, meҳr-muruvvat kabi gўzal anъanalar uluglanaётgan shu kunlarda "Адолат" СДП tomonidan tashkil etilgan "Мехр карвони" shiori oстидаги tadbirlar respublikamizning barcha viloyatlariда davom etmoqda.

ДОРИЛАР РЕКЛАМАСИ:

мақтоворлар жойида,
уларнинг салбий жиҳатлари чи?..

Халқ саломатлиги – давлат бойлиги

Маълумки, ахолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш тизимида соғлиқни саклаш соҳаси алоҳида ўринга эга.
Зоро, ҳар қандай мамлакатнинг энг катта бойлиги –
халқининг саломатлигидир.

**Муҳаррам ДАДАХЎЖАЕВА,
Тошкент шаҳар кенгаси раиси**

Шу боис “Адолат” СДП дастурларидаги ахолига сифатли тиббий хизмат кўрсатиш, халқ саломатлигини асрар-авайлаш масалаларига чукур эътибор қаратиб келинади. Жумладан, фуқароларни сифатли ва азрондори-дармон воситалари билан таъминлаш, дорилар нархининг асосизи оширилишига чек кўйиш масалалари партия фаоллашинг думий эътиборидадир.

Таҳлилларга кўра, мамлакатнинг 2018 йилда 10 минг 764 та дорихона фаолият кўрсатган бўлса, бугунги кунга келиб, уларнинг сони 16 мингга юнкин ташкил қилмоқда. Бу эса мамлакатда ўтчана 2 300 нафар ахолига битта дорихона тўғри келади, деганидир. Хорижий давлатлар тажрибы таҳлил килиб кўрсали, бу кўрсакчига Данияда 18,5 минг, АҚШда 5,3 минг, Буюк Британияда 4,96 минг, Германияда 3,97 минг, Туркияда 3,36 минг ахолига тўғри келмоқда.

Аммо рекламалар давомида оғрик колдирувчи дори-воситаларни олайлик бўйича каби препаратлар метрополитең бекети, ташкии баннерлар, телевидидан орқали реклама килинади. Реклама яғоси пухта ўйлангани кундайдравсан. Негаки, унда дориларнинг оғрик колдирувчи хусусияти аник тасвирланган.

Аммо рекламалар давомида оғрик колдирувчи дори-воситаларни аксарияти парacetamol, пропифеназон, пофеин, гвоздичное масло, махамауша таила, маханараяна таила каби фаол моддалардан таркиб топган.

Пропифеназон моддаси зарарлими?

Мутахассислиги шифокор бўлган инсон сифатида ушбу мөдданинг ўта зарарли эканини айтиб, буни қисқача шундай таърифлайман: ушбу кимёвий мөдда нафас сиқилиши ва ҳатто анафлактик шокка сабаб бўлиши мумкин.

Аммо рекламаларнинг ҳеч қаерида пропифеназон мөддаси билан боғлиқ огоҳлантиришга кўзимиз тушмайди.

Бу фақат битта препарат холос. Телевидиде, радио, интернет тармоқлари орқали ҳам минглаб дорилар реклама килинади. Уларнинг ҳам ҳеч бирда реклами қилинаётган дори виситаларида мавжуд бўлган ножӯя таъсилярни кўрсатувчи огоҳлантиришлар берилмайди.

Артека.uz фармацевтика портали жамоасининг 2020 йилда Ўзбекистон ахолиси томонидан интернетда энг кўп кидирилган дорилар рўйхатини аниқлаш мақсадида ўтказилган тадқикот натижаларига кўра, “Цинепар” (Хиндистон) оғрик колдирувчи виситаси ҳақида маълумот 55 минг мартадан кўпроқ кидирилган аниқланган.

Иккичи ўринни “Кюпен” (Хиндистон) анетестик препарати егаллаган. Аслида эса иккала дори ҳам шифокор рецепти бўйича тақдим этиладиган дорилар рўйхатига кирилтилган. Кучли учкани анти-септик препарат, “Лоробен” (Туркия) егаллаган. Бундан ташкири, истемолчипар томонидан овқат ҳақимлиши тизимини яхшиловчи дори виситалари кидиривчи ҳам кўп бора амалга оширилган.

Үйлашга ундовчи томони, 2020 йилда коронавирус инфекцияси авж олганига қарамай, Ўзбекистон ахолиси интернет орқали вирус даволовчи эмас, балки вақтнинг чалик оғрик колдирувчи дори виситаларни кидирилгандигид. Энг юкори ўринни егаллаган “Цинепар” ва “Кюпен” дори виситаси шифокор рецепти асосида берилшининг ўзига яраша сабаблари бор, албатта. Аммо, энг муҳими, препаратларнинг ўргатиб кўювни функцияси сидир. Боши ёки тиши оғриган бемор аввал ундан 1 таблетка қабул қилинган бўлса, вакт ўтиши билан янга оғрик сезилгандага кабул қилиши туфайли доза ошиб бориши мумкин. Доза оширилмаган тақдирида эса препарат таъсир хусусияти камаяди. Шу каби салбий ҳолатлар-

нинг олдини олиш учун ҳам ушбу дорилар рецепт асосида берилishi белgilangan.

Инсон ҳаётни ва саломатлиги ҳақида сўз борар экан, ҳеч биримиз бефарқ бўла олмаймиз. Зоро, бу борада “Ақлли тиббёт” тизимини шакллантириш, тиббёт соҳасига замонавий АКТларни кенг жорий этиш, ахолини хавфсиз дори-дармон виситалари билан таъминлаш, ушбу йўналишида депутатлик ва жамоатчиларни назоратни кучайтиш, ахолининг тиббий маданиятини ошириш бўйича таъсирчан қоғунчиллик механизmlарни ишлаб чиқиб, амалиёта жорий килиш чораларини кўришини устивор вазифамиз деб, хисоблаймиз.

Шу ўринда масъулларга бир неча савол билан мурожаат қилган бўлардим.

Рецепт асосида берилishi лозим бўлган дорилар нега рецептиз сотилмоқда?

Дори рекламалари бор-у лекин нега энг кўп фойдаланиладиган дориларнинг салбий жиҳатлари ҳақида огоҳлантиришлар йўқ?

Юқоридаги каби салбий ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида қаралмик ҳосил қилиши мумкин бўлган ёки қўллашда маҳсус кузатувни тараб этадиган дориларнинг ҳар қандай шаклдаги рекламасини чеклаш керак.

ОЛТИН БИЛАН ЁЗИЛГАН СЎЗЛАР

- ✓ Охири ширин аччилик қайси?
— Сабр.
- ✓ Охири аччиқ ширинлик қайси?
— Шошқалоқлик.
- ✓ Асло эскирмайдиган кийим қайси?
— Яхши ном.
- ✓ Кайси душман барча дўстлардан азиз туюлади?
— Наф.
- ✓ Одамлар кайси касалликка даво тополмайдилар?
— Аблаллик.

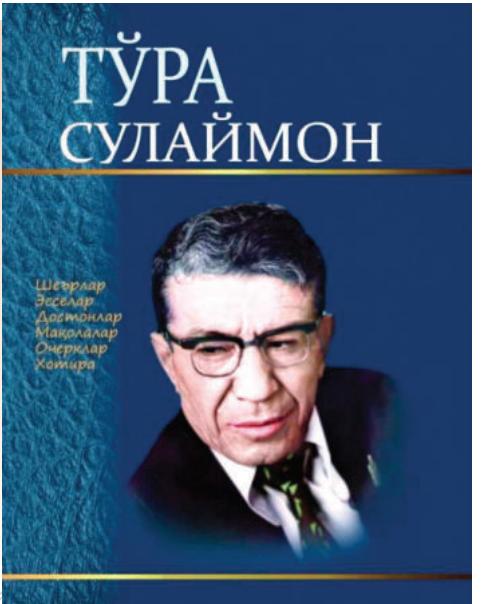
Ибрат

Ўзбекистон халқ шоири
Тўра Сулаймон
таваллудининг 90 йиллигига

“Биздан
эрта кунга
недар
қолмоқда?..”

Гулистон давлат университети профессори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ҳодими, Ўзбекистон халқ шоири Тўра Сулаймон Жиззах вилояти, Бахмал тумани Алдашмон қишлоғида туғилган. Тахмиман уч-тўрт ёшлирида ота-онаси қулоқ қилингани сабабли Сирдарё вилояти, Сирдарё туманига кўчиб келишган.

**Равшанбек МАҲМУДОВ,
Гулистон давлат университети профессори**

Алдашмон буултларга яқин, тоғли, файзли, нихоята гўзал қишлоқ. Айниқса, баҳор, ёз ойларидаги ниҳоятда фусункор бўлади. Об-хавоси тоза, баҳор бу ерда одатдагига нисбатан салқам бир ой кеч бошланади.

Бахмал тумани мамлакатимизнинг энг файзли, инсон ҳиссиятларини ўйғотовчи жаннатмакон маскаларидан бирин.

Алдашмон, Кўнтирга саронда кел, Шикор этмоқ бўлсанг, қархонданда кел. Яхши ният, яхши ўй, паймонда кел, Мехмондан бошланар гапнинг сираси, Бахмал тогларида бўлуб навоси.

Тўра Сулаймоннинг “Бахмал боғларида” шеърини ўқиган ҳар бир инсон бу гўшани кўришни истаб, севиб қолади, гўзалигига мафтун бўлади. Тўра Сулаймон шеърларидаги оддий, содда, ҳар қандай инсон ўқиса тушунадиган тилда ёзилган. Шоир она-юртни, Алдашмонни, Сирдарёни яхши кўради. Нафакат яхши кўради, балки эъзозлайди, хурматлайди. Шунинг учун ижодкорнинг етмиш-саксон физи шеърлари она Ватан, она юрти ўзалиги, урф-одатлари, инсонларининг феъл-авторлари, мардликлари, адлатларврарларлари ҳақидадир.

Тўра Сулаймон ижодининг ўзига хослиги шундаки, оддий сўзлар тизмасига катта, зарворли юк юкланиши яхши билади. Сода, ўйноқи, мазмунли сатрларини барча ёшу қарори бараварига тушуна олади. Шоир шеърхонларнинг бугунги кундаги салоҳиятини яхши билгани учун ҳам жуда сода, тушунарлиги қирилди ёзган.

Унда она юртинга нисбатан бениҳоят катта меҳр-муҳаббат бор. Шоирнинг автобиографик характердаги “Давлат одами” асарини ўқиган китобхон инсонга она юрт қанчалик зарур, аҳамияти, қимматли, эъзоли эканлиги сабабларини кенгроқ, ёрқинроқ тушунгандай бўлади.

Тўра Сулаймон юздан ўзига хослиги шундаки, оддий сўзлар тизмасига катта, зарворли юк юкланиши яхши билади. Сода, ўйноқи, мазмунли сатрларини барча ёшу қарори бараварига тушуна олади. Шоир шеърхонларнинг бугунги кундаги салоҳиятини яхши билгани учун ҳам жуда сода, тушунарлиги қирилди ёзган.

Чироқдай Тонг юлдузи билан ёнма-ён ўлка,
Хар бир ташал тошининг ўзи бир достон ўлка,

Кечимиши, кечирмиси дунёга аён ўлка,

Жон фид қисла азриж жондан маконим менинг.

Тўра Сулаймон ўзини Эргаш Жуманбуллун шогирди сифатида кўради. “Эргаш Жуманбулуб ўғли эл кезади” туркумида “Етолмадим”, “Тангрига тавалло”, “Йилгар”, “Соҳтадан соҳта”, “Холинда”, “Айланда”, “Бўлди”, “Устувор”, “Имтиҳон”, “Бирис Сирдарё бўлса, ул бирис Заражонидир” каби асарлар яратиб, ҳақиқатан ҳам, улфу бахши-шоирга шогирд, эканлигини исботлади. Юртимиз иотуклирадан қувониб, камчиликларидан куйиниб асарлар яратди. Тўра Сулаймоннинг “Тил – ўзагимизнинг, ўзлигимизнинг, ўзигимизнинг бош белгиси” номли маколаси радио тили, телевидиде тили, нотигчик санъати, оғзаки нутқ, нутқ маданияти борасидаги энг долзарб масалаларга бағишиланган. Шоир бу маколасида тилюнус олимдаги фикр юритади. Тил иммининг билимномон эканлигини кўрсатади.

“Мен ҳам, қўй-й-ей, менга нима деб чиллахонага кириб кетиб, кўзга кўзойнан ёпишириб, тўрткўз бўйиб олиб, булар-булмас жўкиннинг шигирларни ёзиб, ё иммий иш билан шуғуланиб, кўкрагимни заҳга бериб ётсан бўлар эди. Бу кетишида тилимизнинг ахволи санъати, оғзаки нутқ, нутқ маданияти борасидаги энг долзарб масалаларга бағишиланган. Шоир бу маколасида тилюнус олимдаги фикр юритади. Тил иммининг билимномон эканлигини кўрсатади.

Андишасиз одамни одам деб айтса кўрма,

Гап қотар бўлса магар, ортингга қайта кўрма.

ёки:

Кексалик мўралаб эшик қоқмоқда,

Болалик қайтадан қайтарилимоқда...

Биздан эрта кунга нелар қолмоқда?

Умр ўтмоқдадир, умр ўтмоқда.

Шоирнинг “Умр ўтмоқдадир дарё мисоли” шеъри ҳар қандай инсонни ўтган умрига, ёшлигига, орқасига қараша мажбур қиласиди. Умр оқар дарё, уни мазмунли, максадли, фойдаларидан ўтказишга даъват қиулови бу шеърни катта бир ҳаёт ҳақидаги асар деса бўлади.

Тўра Сулаймон – оқибати, меҳрибон дўст, катта ҳарфларда ёзиладиган ИНОСИдан.

“Алҳазар” тўпламида “Сен сўрама, мен айтмай”, “Оқпадар”, “Алҳазар”, “Йўлиқдим”, “Ташладим”, “Олтин қафас”, “Гапдан гап” каби асарлари Тўра Сулаймон иктидорини, исъодидаги кўрсатувчи, исботловчи, китобхонни бефарқлидан, лоқадилликдан ўйғотовчи асарлар сирасига киради.

Шоирнинг “Илтижо”, “Ёвқочди”, “Сарвиноз”, “Жаҳоннома”, “Гулшан”, “Гул бир ён, чаман бир ён” каби йигирмадан ортиқ тўпламлари халқимизнинг маънавий мұлкига айланган.

Ижодкорнинг ҳаёт Сирдарё вилоятида ўтди. У 2005 йил 9 сентябрда Гулистан шаҳрида вафот этди.

Гулистон шаҳрида Тўра Сулаймон номида ёзги амфитеатр қурилган ва фоалият кўрсатмоқда. Шунингдек, унинг номида кўча бор. Гулистон давлат универсitetida “Тўра Сулаймон стипендияси” ташкил этилган. Сирдарё вилояти Мирзаобод туманинда Турғун Аҳмедин қишлоғидаги шоир яшаган ҳовли “Тўра Сулаймон йўйи-музейи”га айлантирилмоқда.

Унинг юзлаб шеърлари халқимизнинг севими санъаткорлари томонидан кўшиб кўйлиб кўйланади.

Бугуннинг гапи

Ўтказилган сўровномаларга кўра, ҳар 10 нафар мактаб битирувчи-
сидан 7 нафари репетиторга бормасдан, олийгоҳга кириб бўлмайди,
деб ҳисоблади. Шунингдек, сўровномада қатнашган ота-оналарнинг
68,4 фоизи фарзандининг ОТМга кириши учун репетитор курсларига
юборишини ёки шуни режалаштирганини маълум қилган.

**Моҳигул РАҲИМҚУЛОВА,
Бухоро вилоят кенгаси матбуот хотиби
Илҳомжон АБДУСАЛОМОВ,
журналист**

КОВУН ҚОВУНДАН РАНГ ОЛАДИ...

Тан олиш керакки, бугунги кунда ёшларнинг репетитордан таъмин олиши, олийгоҳга ҳам репетитор менторлари томонидан белгилаб берилган тартиб асосида тайёрланishi жуда оммалашди. Аввалига вилоят ва пойтахт марказларидагина саноқли бўлган ўкув ва тил марказлари туман ва шахарлар тутул, чекка-чекка худудларда ҳам фаолият юритиб, ўтлашни ўзига оҳанрабодек чорламоқда.

Ковун қовундан ранг олганни каби, бундан аввал боласини репетиторга бериш ота-оналар учун гайриодий түйилган бўлса, ҳозир бу жараён кундалик зарур ходисага айланган. Бирок репетитор курслари мактаб таълимим сифатига саббий таъсир қилди. Яъни, бугун 8-11-синф ўкувчиларининг кўп қисми мактабдаги 5-6 соатлик дарсларга боришдан кўра, мактабдан колиб, тушдан кейин репетиторга боришни, бажарини белгилаб берган топширикларни килишини афзал билмоқда.

Қолаверса, кўшичма ўкув курсларининг нархи ҳар беш кишидан учтасини ўллантириб, ҳамён очишига сабаб булаётганини ино-батга олслак, реал кузатувларимиз айримлар учун нажоткор сифатида кўринган репетитор машгулоптарининг ҳам бир қанча камчиликни ва муммопардан холи эмаслигини кўрсатди.

НАРХЛАР ЎЛАНТИРИДИ...

Кўлгина ота-оналар фарзандларини математика, физика, кимё, биология каби фанлар ёки хорижий тиллар бўйича репетиторга беришади. Чунки улар фарзандлари мактабда олган билим билан олий ўкув юртларига репетиториз кира олишига ишонмай кўйишган. Репетиторда тайёрланиши оила бюджетига ҳам катта зараар кеттиради. Чунки репетиторда битта фандан бир ой тайёрланиш ўтлача ҳисобда 300-400 минг сўм бўлса, бир йиллариги хисоблашварига.

— Уч эзизим бўйил мактабни татомлайди, — дейди Гулбарчин Сафоева. — Шунинг учун 8-синифшизидан оларни репетиторга берганмиз. Бирини математика-физика, бошқасини кимё-биология, яна бирини она тили-инглиз тили бўйича ўқитяпмиз. Бундан ташқари, мажбурийга ҳам боришади. Асосий фанлари 350 минчадан, мажбурийларида 210 минчадан тўлайдиз. Бир ҳисоблаб кўрсам, олий тўлови, ўлкўра ва бошқа (кўшичма адабиётлар, блок тестлари, х-вариант, тест китобчалари) харажатлар учун ойга 5-6 милион кетар өсан. Яхшиям, хўжайимдан ташқари мен ҳам, катта ўтлам ҳам ишлайди. Ойликларимизнинг 45-55 фоизини шулар учун ажратиб қўямиз.

Ўрганишларимиз натижасида маълум

бўлдики, пойтахтдаги репетитор курсларининг ўтлача нархи 550-600 минг, вилоятлар марказларида 420-470 минг, туман ва шахарчаларда 350-390 минг сўмни ташкил этилоқда. Бир оиласдан бир нафар бола репетиторга қатнашган тақдирида нархлари унча ҳам оғирлик қўймаслиги мумкин, бирор 2-3 нафар фарзандни пуллик ўкув курсларига берган ота-оналар учун бу қиймат кам бўймаслиги аник.

— Ўзим ободонлаштириши бошқармасида ишлайман, — дейди Султон Каримбоеv. — Ойлигим 2,5 милион сўм. Катта қизим Дилшоддаги инглиз тилига, ўртамчам Дилзиёни математикага берганмиз. Онаси қизларимизни 4-5-синфдан ол репетиторга берсак, ўқишига кириши осон бўлишини ўйтсан учун яхшилаб ўйлаб кўймай, розилик бергандом. Мана, ҳозир уларга бир ойда 1,2 милион сўм сарфлаяман. Оғирлик қиляпти. Ойлигим етмаямти, бир ёқда коммунал ҳаражатлар, бир ёқда рўзгор. Аксига олиб, ўкув марказлари ҳам ахволимизни тушишиб, тўловда чегрма қилиб беришга розилик бермаяпти...

МАВЗУ ТОПШИРМАСАК, КОЛИБ КЕТАВЕРАМИЗ...

Репетиторга бораётган ёшларнинг маълум қилишича, бундай курсларда кўпичча таълим самарадорлигига эришиш учун абитуриентларга бир қанча тақиқ ва чекловлар жорий этилади. Мисол учун, абитуриент аввал ўтилган мавзуни мустаҳкамлаб, савол-жавоб ва тестдан ўт олмаса, қайта ўқишига ва қайта топширишга мажбур бўллади. Кейинига дарсларга кўйилмайди. Агар бир ой мобайнида мавзуларни топшира олмаса, олий тўловига кўшиб, яна бир баробар жарима тўлови ҳам тўлайди. Ахабо... Абитуриент билим ополмаса-ю, камига билимсизлиги учун жарима тўласа... Қизик томони, бундай кейсига ота-оналарни 90 фоизи розилик билдирадар экан. Чунки натижи муҳимроқ.

— Умуртқалипар мавзусини яхши ўзлаштира олмадим, — дейди Шахноза Акрамжонова. — Бир ой мобайнида дарсларни ўзлаштириб, вакт ўқотдим. Ҳозир мен берган биринчи гурухим 4 мавзуу илгарилаб кетган. Энди иккича гурухга қўшилиб, билган мавзуларимга қайта қатнайман, токи «бўғимоёқлилар» гача.

Лекин, барибир пул тўлашим керак. «Сен аввалги ой учун тўла-гансан, бу мавзуларга мажбурликтан киряпсан», деб бирор ғаров айтмайди.

уч маротаба дарс қолдириган абитуриент 1 ойлик курс тўловини тўлаб, битта кейинги гурухга ўтказилиди. Асосан, бундай гурухлар 1 ойлик фарқ билан мавзу ўзлаштиради. Демак, дарс қолдириган абитуриент ўзлаштирган мавзулари учун ҳам яна тўлов қиласди. Бунда марказ иккича фойда кўради.

— Бир ой мобайнида дарсларни ўзлаштириб, вакт йўқотдим. Ҳозир мен борган биринчи гурухим 4 мавзуу илгарилаб кетган. Энди иккича гурухга қўшилиб, билган мавзуларимга қайта қатнайман, токи «бўғимоёқлилар» гача.

Лекин, барибир пул тўлашим керак. «Сен аввалги ой учун тўла-гансан, бу мавзуларга мажбурликтан киряпсан», деб бирор ғаров айтмайди.

РЕПЕТИТОР БАҲОНА, ДИЙДОР ФАНИМАТ...

Маълум ўйлишича, аксар ҳолларда 18 ўт ҳайратлари, ўсмиллик даврига кўйиладиган кадам, севги ва муҳаббатнинг илк давъолари абитуриентларнинг машақатли даврига ҳам соя солади. Репетиторга кетяпман, деб баъзи ўйигит-қизларимиз дарсларга кирмай, марказий худудларда «Учрашув»ларга қатнар экан.

— Ўтган галги дарсга 24 нафар киздан шартни бесабаб келмади, — дейди репетитор Давлат Салимов. — Кейин суришишиб кўрсак, уларнинг барчаси ўйдан репетиторга, деб қишишган экан. Гурухдошлиари бирини бозорда, яна бирини туман марказидаги хиёбонда нотаниши ўигит билан кўришишибди. Бошқа бирори шахара юзаси олиш учун дугонасини бошлаб кеттиди. Бундан ота-она беҳбабар...

Давлат Салимовнинг маълум қилишича, ўша кундан бошлаб ҳар бир абитуриентнинг дарсга келиб кетиши, ўзлаштириши ва натижалари тўғрисидаги мазлумотлар, ўқиши хуосалари ота-оналарга индивидуал тарзда, телеграм гурухи орқали етказиладиган бўлди. Бундан ота-она беҳбабар...

Давлат Салимовнинг маълум қилишича, ўша кундан бошлаб ҳар бир абитуриентнинг дарсга келиб кетиши, ўзлаштириши ва натижалари тўғрисидаги мазлумотлар, ўқиши хуосалари ота-оналарга индивидуал тарзда, телеграм гурухи орқали етказиладиган бўлди. Агар бир ой мобайнида мавзуларни топшира олмаса, олий тўловига кўшиб, яна бир баробар жарима тўлови ҳам тўлайди. Ахабо... Абитуриент билим ополмаса-ю, камига билимсизлиги учун жарима тўласа... Қизик томони, бундай кейсига ота-оналарни 90 фоизи розилик билдирадар экан. Чунки натижи муҳимроқ.

— Ўзимизнинг гурухдаги бир махаллада яшидиган таниши қизни дарсдан кейин кўп бора ўкув маркази биносишини орка томонида бошқа гурухда ўқиидиган ўигит билан кўрдим, — дейди Севинч Аминова. — Кейин устозига айтдим. Устози уришиган шекилли, дарсларга келмай кўйди. Бу ҳадда унгутанди. Бирор қунларнинг бурида намозшом пайти унинг наси биношинга ўйга келип, мендан қизи ўқишидан нима учун қайтмаганини сўради. Онаизори сиқиласин, деб устоз ўзлаштиримаганлар учун кўшишма дарс кўйганини айтдим. Қизнинг ўзи айтшича, ўша кун шахарда машҳур севғи кўйчисининг концертни бўлубди. Қиз ўигити билан ўша ёқка кетган экан... Ҳозирги кунда ўқишига кетяпман, деб ўдан чиқиб олиш айрим ўигит-қизлар учун зўр баҳона бўяпти.

Балки ҳамма ўкув марказлари, репетитор курсларида ҳам бундай ходисалар кузатилмас. Аммо репетитор устозлар билан ота-оналарни ўзаро ҳамкорлик қилиши

Демак, устозлар ўқиҷиларга дарсларни номигагина ўтмасдан, талаб даражасида вижданан билим берини шарт. Токи, ўғил-қизларимиз мактабни битиргач, репетиторга бормасдан ҳам олий ўкув юртига бемалол ўқишига киришсин.

ёшларнинг келгусида яхши натижага эришилар учун фойдали бўлиши, юкоридаги каби ноҳуҳ ҳолатларнинг олдини олиши турган гап. Зоро, навхонларнинг эгри ўсиши нафасат ўзига, балки ён-атрофдагиларга, мухитга ҳам боғлиқ.

ЭНДИ МАКТАБГА ИШОНЧ ОРТАДИ

Сўнгги йилларда юртимизда таълим сифатини таъминлаш учун тизимда кенг ислоҳотлар олиб борилмоқда. Миллий дастур асосида янги мактаблар курилмоқда, янги ўкув дастурлари, улар асосида замонавий дарсларликар яратилмоқда, муаллимларимизнинг малакаси ҳозирги талаблар асосида оширилмоқда. Ўзбекистонда сўнгги 5 йилда мактаблар сони 6,5 фоизга ошиб, 10 минг 750 тани ташкил этилди.

Бу ишларнинг барчаси таълимдаги муаммолари бартараф этиб, унинг сифатини янги даражага олиб чиқишига ва натижада, дунё ўяниларни тез қабул киладиган, кези келганда дунёнинг энг билимдонлари билан тенгма-тэнг баҳушаша оладиган янги авлодни тарбиялашга қаратилган.

Жумладан, мактабларда юкори синфа ўқитиладиган фанлар 16 тадан 11 тага кисқартирилди. Олийгоҳга киришга иштиёқи борлаб ўзларни юкори синфа ўқиҷиларига «кимё-биология», «математика-физика», «математика-чет тили», «она тили ва адабиёти-чет тили» фанлари уларнинг танлови асосида чуқулаштирилиб ўқитилалти. Каబ-хунар эгаси бўлиши истагидаги ўқувчиларга эса мактабнинг ўзида тайёр мутахassis сўйлиб ётисиб чиқиш имконияти яратилмоқда.

Мактабчача ва мактаб таълими вазирлигига ўтган йилнинг сентябрдан бошлаб ушбу тажрибани салоҳияти ва тайёрларига бор 135 та мактабда йўлга ўйниш топширилган. Янги ўкув йилидан камидан минга мактаб ушбу тизимга ўтказилиши беғиланган. Эндиликда дарсларнинг мазмуни ҳам ўзгаришти. Бунда 1-синфдан компютер саводхонлиги, юкори синфларда молиявий саводхонлик дарслари жорий этилади. Шунингdek, ўтган йилдан мактаб дарсларликага бирор бюджетдан катта маблағ ажратилиб, бошлангич синфлар учун тўлиқ янги дарсларликар ишлаб чиқилмоқда.

— Кечирасиз, сэр, мана, бу пул чунганиздан тушиб қолди... — деди.

Кассир нархини кўйуни маҳмадибек, юбориб, боши фамгин эгиди, эрнинг эса лаблари титради. Кейин бирор ғаров ўзигидан касса ёнига яқинроқ келиб:

— Чипта нархини қанча дединиз? — деб сўради.

Кассир нархиня яна тақрорлади. Бу одамнинг бунча пули йўқ эди.

Ҳаётида илк бора циркка кириш хурсандчилигидан еру кўкка сифмаётган болалари томон бурилиб, томошага кириш учун пулни етмайди, деб қандай айтади.

Хокеяни кўриб, ҳис этган отам чўнтағига кўйл тикиб, 20 долларлик пулни ерга ташлаб юборди (Холбукни, биз ҳам боя шамасадик, тириклигимиз зўрға ўтарди).

Отам 20 долларлик купорни ердан олди ва ночор қолган отанинг елкасига секин қоқиб:

— Кечиравсан, сэр, мана, бу пул чунганиздан тушиб қолди... — деди.

Кичинтойларнинг отаси гап нимадалигини тушунди. У ҳеч кимдан садака сўрмакчи эмасди.

Аммо инсон қалбини ўртаб юборадиган, ноиложик ва ноқулай вазиятдаги ёрдамнинг қадрини юрак-юракдан ҳис қилган эди. У отамнинг кўзига тик қараб, иккича кўйи билан унинг кўлларини мактабни кимошларни тушунди.

— Рахмат, раҳмат, сэр. Бу ишингиз мен ва оиласам учун жуда катта аҳамиятга эга, — деди...